

RESUMÉ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

KAPLE SV. HUBERTA NA ZÁMKU KONOPIŠTĚ

Jana Sedláčková

Státní zámek Konopiště je jedním z nejvýznamnějších památkových objektů v České republice. Ne náhodou je cílem mnoha badatelů, studentů, grantových projektů. Konopiště bylo založeno před více jak sedmi sty lety. Nese v sobě prvky všech významných architektonických slohů, bylo svědkem mnoha významných událostí českých dějin. Zámek je dnes spravován Národním památkovým ústavem. Jedná se o objekt, ve kterém jsou shromážděny jedny z nejvzácnějších a nejobsáhlejších sbírek v Evropě. Poslední majitel Konopiště, František Ferdinand d'Este, získal tyto sbírky v dědictví po rodech Este. Svou sběratelskou aktivitou je doplnil a rozšířil a nechal umístit v zámku Konopiště, kde se z velké části nacházejí dodnes.

Poté, co byl zámek vyvlastněn Československou republikou, sloužil různým účelům a institucím. Pro veřejnost byl znovuotevřen až po druhé světové válce. Bylo nutné upravit prostory zámku do expoziční podoby. Interiér se upravoval podle dobových fotografií, které pro Františka Ferdinanda d'Este pořídil Rudolf Bruner-Dvořák. Fotografie zachycují interiéry zámku z let 1900 – 1914, kdy na zámku František Ferdinand se svou rodinou bydlel. Podle nich byly jednotlivé prostory opět zařizovány a vybavovány stávajícími sbírkovými předměty. Zámecká kaple má v historii Konopiště své jedinečné postavení. Není, tak jako většina ostatních částí zámku, spojena výhradně s Františkem Ferdinandem d'Este. Jedná se o původní gotický prostor, který byl v centru pozornosti majitelů Konopiště po celou dobu jeho existence.

Ve své bakalářské práci jsem se pokusila zámeckou kapli postihnout z pohledu historického, z pohledu architektonického, z pohledu výtvarného umění a z pohledu teologického. První část práce je věnována Konopišti jako celku v dějinném kontextu. Od jeho založení po současnost. Jsou vypsáni všichni důležití majitelé, jejich nejpodstatnější počiny a nejvýznamnější historické události, jež s Konopištěm, případně přímo s kaplí, souvisí. Druhá část práce rozebírá architektonický vývoj Konopiště s podrobnějším zaměřením na kapli. Pokud jde o nejstarší dobu, v souvislosti s kaplí nenajdeme mnoho materiálu, ze kterého by bylo možné čerpat. Jedná se převážně o Konopiště jako celek. K významným zmínkám patří její přestavba za Šternberků v období pozdní gotiky a pak až úpravy barokní za Vrtbů. Poslední doložené zásahy do podoby kaple jsou zmiňovány v souvislosti s novogotickou přestavbou kolem roku 1900.

Ve třetí části je popsán inventář kaple. Především vybavení kaple historizující barokní gotikou z první poloviny 18. století a vybavení kaple z doby přelomu 19. a 20. století Františkem Ferdinandem d'Este, které je v kapli umístěno i v současnosti. Při zpracování této kapitoly jsem čerpala z inventárních knih zámku Konopiště a z údajů v základní evidenci. Je poměrně detailně zpracovaná, s ohledem na probíhající restaurátorské práce a zápůjčky na jiných objektech. Popisuje se aktuální stav kaple.

Poslední kapitola je věnována kapli z pohledu duchovního. Váže se k jejímu prvotnímu účelu. Slavení liturgie v minulosti a současnosti. Zde se dostávám až do dnešní doby, kdy se slavnosti, konané v kapli v minulosti, znovu ožívají. Dále zmiňuji svatební obřady. O ně je v současnosti veliký zájem a probíhají na zámku v průběhu celého roku.

Zámecká kaple se tímto navrácí k funkci sobě vlastní. Není jen muzejním, mrtvým prostorem. Liturgické slavnosti ji patřičným způsobem ožívují a přivádějí věřící ke společným setkáním tak, jak tomu bylo v minulosti zvykem.

Velkým přínosem pro zpracování tématu byla neomezená možnost bádání v zámeckých pramenech a inventárních knihách, jakož i znalost celého zámku a jednotlivých prostor, dále účast na výše zmiňovaných liturgických slavnostech. Práce tak byla rozšířena o další zajímavé poznatky a zkušenosti, o nové objevy, především v souvislosti s mobiliárním fondem. Průzkum liturgických oděvů, který byl ukončen začátkem roku, nicméně není ještě zpracován a průzkum výtvarného umění, který se právě zahajuje, by byl pro práci velkým přínosem. Přesto jsem se snažila zpracovat téma práce z dostupných zdrojů výstižným způsobem a použít veškeré možné informace a předložit ji v podobě, která vypovídá o kapli co možná nejobsáhleji.